

FORLØB- TIL LÆREREN

Lovgivning og debat

Kan man komme i fængsel for at være et skovsvin og er det ulovligt at smide et stykke tyggegummi?

- **Fag:** Samfundsfag
 - **Niveau:** 7-9. klasse
 - **Tid:** 1-2 lektioner
- Formål:**
Med denne undervisning, er målet at eleverne får et kendskab til at der findes en dansk lovgivning om affald.

Sådan gør du

Forløbet består af en quiz, som omhandler den danske lovgivning om affald. Quizzen efterfølges af en debat, hvor eleverne får uddelt forskellige roller.

INSTRUÉR

Del 1 - Quiz om affaldslovgivningen

- Giv eleverne adgang til quizzen via dette link.
- Gennemgå svarene sammen i klassen:

Spg. 1: Er der lovgivning om affald i DK?

Svar: 2) Ja, man kan bl.a. få bøder ved at smide affald i naturen

Spg. 2: Hvad er den dyreste bøde man kan få for affaldsdumping?

Svar: 4) 8.000 kr. for at læsse byggeaffald af i et vejsving

Spg. 3: Hvad er bøden for at smide en cola dåse i naturen

Svar: 3) 1.000 kr. for en cola dåse, og knuste flasker

Spg. 4: I Dk smides der årligt 1000 tons affald. Hvor mange bøder tror du der udstedes?

Svar: 2) 20 bøder om året

Spg. 5: En del af det skrald der smides, er cigaretskod. Hvor mange skodder estimeres der at havne i naturen dagligt i DK?

Svar: 1) Det estimeres at op ca. 9. millioner skodder ender i naturen, dagligt.

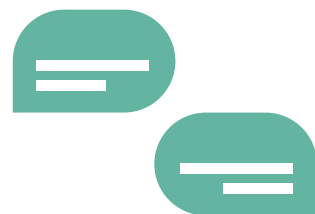
- Giv eleverne mulighed for at diskutere svarene kort

INSTRUÉR

Del 2 - Debat om affaldslovgivningen

I denne øvelse er der 5 roller, som enten uddeles frivilligt eller af læreren. Øvelsen indledes med et kort debatoplæg efterfulgt af rollefordeling. Giv gerne eleverne tid til at snakke om rollen: hvad de mener, hvilke argumenter de kan bruge, mm.

I denne øvelse er det lærerens opgave at være ordstyrer, og sikre at eleverne holder en saglig debat om den nye lovgivning. Derudover er det læreren, der opstiller rammerne for debatten - man kan f.eks. opstille et lille panel, eller efterligne en debat-opstilling fra TV.

LÆS HØJT/VIS PÅ STORSKÆRM

Debatoplæg

Som nævnt i ovenstående quiz, havner op i mod hver tredje - ca 9 millioner - skodder i naturen om dagen. Sammen med al andet skrald, eks engangsplast, udgør de en stor del af den forurening vi som privatpersoner påfører naturen. Ud over det langsomt nedbrydelige plast vi finder i skodderne, indeholder de også en del giftstoffer, som udledes og kan gøre stor skade på eks. fisk.

Som med meget andet affald, kan man som forbruger få en bøde, hvis du smider et skod på gaden. Hvis du eks. tømmer et halvt askebæger, lyder bøden på omkring 3.000 kr. Dette lader dog ikke til at have den store effekt, og det er derfor besluttet at flere producenter af produkter med engangsplast, skal til at betale for deres egen skrald. Dette er f.eks. cigaretfirmaer, slik og fastfood producenter.

Debatspørgsmål:

Er det en holdbar løsning, at producenter skal betale, for det affald de selv er med til at producere?

UDDEL

Roller

Grønt stillet politiker

Meget positivt stemt over for den nye lovgivning. Med den nye lovgivning, er producenterne jo nødt til at tage et ansvar, og kan ikke længere bare se til. De er 'tvunget' til at handle, og på den ene eller anden måde tage stilling til miljøproblemet.

Ja, helst ser du jo, at den nye lovgivning faktisk tvinger producenterne i at nytænke deres produkt, sådan at det bliver mere miljøvenligt, og skulle det nu kunne føre til at cigaret forbud/stop, ville det heller ikke være skidt. Du går ikke rigtigt ud fra at det ændrer forbrugerens vaner, til gengæld er du glad for at producenterne endelig står til ansvar.

Direktør for tobaksproducent

Din rolle som producent er at stille dig meget kritisk over for det nye lovforslag. Hvordan skulle en sådan lovgivning overholdes?

Hvordan sikrer man sig, at alle forbrugere ikke efterfølgende fratager sig alt ansvar? Er det ikke også urimeligt, at I skal stå til ansvar for, at forbrugeren smider sit skod?

Ryger

Du er nok egentlig lidt ligeglad med den nye regel. Det berør jo ikke dig, nej, faktisk har du det måske lidt mindre dårligt når du så smider et skod? Men du ved jo egentlig også hvor svært det er at se hvem der har lavet hvilket skodder, specielt når mærkatet falder af efter regn.

I sidste ende er det vel fint at de tager et ansvar, så længe det ikke går ud over dig.

Kommunalt ansat oprydningsperson

Du er ikke som sådan negativt stemt overfor lovgivningen. Du går allerede til dagligt og kan se de mange tusinde skodder, du samler op.

Du er faktisk mere negativt stemt over de "idiotiske" forbrugere, der ikke kan finde ud af at benytte sig af skraldespanden. Hvis de nu bare fik de bøder, eller skraldespande blev lettere tilgængelige, ville problemet nok løse sig selv?

Du har i hvert fald meget svært ved at se dig selv, samle op og sortere andres ulækre cigaretskod.

Tyggegummiproducent

Som tyggegummiproducent er du meget blandet omkring den nye lovgivning. På den ene side, er du klar over, at ideen kan overføres til jeres produkter, der jo ofte ender på gaden. På den anden side er du også klar over at det ville blive umuligt for folk at opspore producenten.

Desuden! Er der egentlig ikke også gode økonomiske udsigter i den her lovgivning?

Hvis nu cigaretterne forsvinder langsomt fra markedet, er der god mulighed for at fylde hullet med nikotintyggegummi!

